

Jevrejski glas

Sarajevo, novembar 2011. / Hešvan 5772.

Završni seminar HIV,
AIDS, STIGMA
četvrtak,
12.novembar

LIMUD KEŠET
Jahorina,
17-19.novembar

EREV HANUKA
utorak,
21.decembar

SARAJEVSKI PURIM
utorak,
1.novembar

Jakob Finci:

“BiH nije zemlja samo tri naroda”

17.- 20.11.2011.

Program za sve generacije!
Svatko može biti učitelj,
svatko može biti učenik!

- Zajednica
- Muzika
- Izvori
- Umjetnost
- Istorija
- Pozorište
- Zabava
- Priče
- Porodica
- Tora
- Ples
- Književnost
- Radionice
- Politika
- Izrael
- Predavanje
- Tradicija
- Diskusije
- Film
- Talmud

Jahorina

LIMUD
KESHET
EXYU

Intrvju sa Jakobom Fincijem, ambasadorom

BiH nije zemlja samo tri naroda

Razgovarao: Almir TERZIĆ

● **Na nedavno održanoj Konferenciji o provedbi presude Evropskog suda za ljudska prava iz Strasbourga u Sarajevu iskazali ste nezadovoljstvo što u radu Parlamentarne komisije na utvrđivanju amandmana na Ustav BiH nema predstavnika ostalih i nacionalnih manjina.**

Kakvu poruku time šalju vlasti BiH u Evropu?

- Nažalost, dobro je poznato da o položaju manjine uvijek odlučuje većina, pa je to i ovdje slučaj. Jedino je pi tanje jesu li se mogli uključiti i ostali u rješavanje ova, ne tako komplikovanog i ne novog problema u BiH. Naime, još od ulaska u Vijeće Evrope, sada već davne 2002, bili smo u obavezi to uraditi. Na to nas je upozoravala i Venecijanska komisija, a sada je to postala naša međunarodna obaveza koju, htjeli ili ne, moramo izvršiti. Poruka koja se šalje isključenjem ostalih iz rada ove komisije je da nas se ostali uopšte ne tiču. Moram reći da je i reakcija gđe Pandurević (Aleksandra, predsjedavajuća Ko misije za ljudska prava i zastupnica SDS-a) da su u Komisiji zastupljene manjine, jer se član Komisije iz DNZ-a deklarise kao musliman, teško prihvatljiva, jer barem muslimani nisu u Federaciji, a ni u cijeloj BiH manjina, niti su to ikada bili u posljednjih 500 godina.

Presuda bila neophodna

● **Apsurdnim ste ocijenili situaciju da preko 330.000 građana BiH ko ji su se na popisu 1991, a ko ji se još primjenjuje, izjasnili da pripadaju ostalim i nacionalnim manjinama nemaju jednaka prava kao konstitutivni narodi. Cijenite li da je doista moralo doći do presude da bi vlasti BiH otklonile tu diskriminaciju s obzirom na to da je kršenje ljudskih prava**

bilo evidentno i prije toga?

- Presuda je bila neophodna, jer je prethodna Ustavnopravna komisija, pod predsjedavanjem Ive Mire Jovića, zaključila da to jeste kršenje ljudskih prava, ali pošto nismo mi izglasali Ustav, nego nam ga je nametnula Međunarodna zajednica, sada ona, putem svoje sudske odluke, treba da prizna da je pogriješila i da tu grešku ispravi. Valjda je bilo mišljenje da će Sud svojom odlukom dati novi tekst Ustava, a ne samo upozoriti na kršenje Konvencije. Na nama je da to ispravimo, a ne na Međunarodnoj zajednici.

● **Već na početku članovi Komisije su se podijelili oko stajališta do kojeg nivoa ići sa promjenama Ustava BiH. Pojavile su se inicijative HDZ-a BiH i HDZ-a 1990 da je sada prilika da se uđe u korjenite izmjene kako bi se popravio i status hrvatskog naroda kojeg su ocijenili sličnim stanju ostalih i nacionalnih manjina. Mogu li se praviti paralele u ovom slučaju?**

Implementacija odluke Sejdić - Finci neće riješiti sve naše probleme, ali će nas dovesti korak bliže Evropi i barem stvoriti privid kod svih građana da su jednaki, bez obzira na to kako se deklariraju i u kojem dijelu BiH žive.

- Teško se može prihvatiti da je položaj ostalih jednak položaju, pa i najmanjeg konstitutivnoga naroda.

Presuda ne traži da u Predsjedništvu BiH sjedi neko iz reda ostalih, nego da se svim građanima BiH, bez obzira na nacionalno izjašnjavanje, dozvoli kandidovanje za sve pozicije kako propisuje Protokol 12 uz Evropsku konvenciju o ljudskim pravima. Čuli smo da smo mi jedna od 17 zemalja koja je taj protokol prihvatila, ali kako kaže jedna narodna,

"kada se uhvatiš u kolo – valja ti igrati".

Nema političke volje

● **Od donošenja presude Evropskog suda prošle su skoro dvije godine. Interresorna radna grupa koja je trebala prošle godine okončati posao i utvrditi amandmane na Ustav BiH nije uspjela. Ni aktualna parlamentarna komisija ne obećava puno. Može li se do 30. novembra postići rješenje uz ovako dijametralno suprotne političke stavove?**

I šteta je što se neće čuti glas struke.

Pogotovo što je presuda izazvala veliko zanimanje u stručnim krugovima, pa već postoji nekoliko doktorskih disertacija, magistarskih radova, knjiga i bezbroj članaka objavljenih o presudi, jer je to prva presuda Suda u Strasbourgu koja obrađuje Protokol 12. Pored toga, Venecijanska komisija se direktno uključila, kao prijatelj suda i dala mišljenje i sugestije.

● **Mnogi su mišljenja kako je dovoljan jedan amandman na Ustav BiH, kako bi se riješili svi problemi ostalih i nacionalnih manjina, te da bi sve moglo biti završeno u roku od 15 dana ako postoji politička volja?**

- Već nakon izricanja presude sam rekao da se, uz postojanje političke volje, stvar može u tehničkom smislu jako brzo riješiti. Bojim se da takve volje nema i da bi mnogi neke svoje probleme željeli da riješe pod implementacijom ove odluke. Sada smo u si tuaciji koja nam je već odavno po zna ta – ako nećeš da riješiš problem, formiraj komisiju.

Usklađivanje Ustava

● **Mislite li kako će otklanjanjem barijera kojim će biti dozvoljeno kandidiranje za članove Predsjedništva BiH i delegate u Dom naroda PSBiH problem biti riješen? I dalje neće biti kvote broja delegata iz reda ostalih i nacionalnih manjina u Domu naroda PSBiH. Osim toga, ostat će diskriminirajuće odredbe entitetskih ustava kojim se prava**

ostalnih i nacionalnih manjina neće provoditi za izbor predsjednika i potpredsjednika RS-a, odnosno FBiH. Hoće li zbog toga biti potrebna nova tužba da se to otkloni?

- Moramo ići korak po korak. Ako se ova odluka ispravno implementira u Ustavu, bit će mnogo lakše mijenjati akte koji su ispod Ustava BiH, bilo da se radi o entitetskim ustavima ili drugim zakonima. Jednostavno, entitetski ustavi moraju se uskladiti sa Ustavom BiH, pa će to ići mnogo jednostavnije. Slično je i sa drugim zakonima koji propisuju striktnu etničku zastupljenost, ali će biti najteže mijenjati naš mentalitet da je ovo samo zemlja Bošnjaka, Srba i Hrvata i da svi koji se tako ne izjašnjavaju trebaju biti sretni što im je dozvoljeno da ovdje žive, mada žive 500 godina, neće imati ista prava, što je apsurdno i za Evro pu neprihvatljivo.

● **Izmjenama Izbornog zakona BiH, koje su donesene pred opće izbore 2006, bilo je predviđeno zagarantirano vijećničko ili odborničko mjesto u svakoj općini/opštini da bi se ta pravila promijenila pred lokalne izbore 2008. i to znatno reduciralo. Cijenite li kako su nacionalne manjine i ostali već jednom stoga prevareni?**
- Naravno da se uz Ustav mijenja i Izborni zakon, pa će na pokon i ta nepravda koja sada postoji biti ispravljena. Znače, kažu da je BiH jedna država, sa dva entiteta, tri konstitutivna naroda, četiri tradicionalne religije i stotinu problema.

Zavidovički Hrvati sačuvali i predali Židovima ploču Dekaloga

U Župnom uredu sv. Josipa u Zavidovićima, 12. listopada, izvršena je primopredaja ploče s Deset zapovijedi između Župnog ureda u Zavidovićima, HKD Napredak Podružnica Zavidovići s jedne strane i predstavnika Židovske zajednice u BiH, tajnika sarajevske židovske općine Elija Taubera. Ploča se nekada nalazila u židovskoj sinagogi u Zavidovićima koja je porušena oko 1959. godine, a zadnjih 8 godina čuvana je u župnom uredu sv. Josipa u Zavidovićima.

Kako je ploča uopće dospjela u posjed HKD Napredak i Župu objasnio je zavidovički župnik Miro Bešlić:

„Neobična je povijest ove ploče. Naš pokojni župljanin Anto Nakić je prije više od 8 godina u jednoj mesnici vidio ploču, koja je služila kao radna ploha, a koja mu je sličila na ploču Dekaloga. Anto je otkupio od mesara tu ploču za 200 ili 300 tadašnjih maraka, donio je u Napredak, a potom smo je radi sigurnosti prebacili u Župni ured.“

„Nažalost, danas u Zavidovićima nema Židova. Ono jedino što je ostalo od Židova je zavjetna ploča iz sinagoge, te nam je zato veoma važno da je sačuvana. Vrlo sam uzbuđen u ovom trenutku jer se upravo sada zaokružila zajednička suradnja između Židovske zajed-

nice u BiH i Župe sv. Josipa i Napretka. Ova ploča će biti pohranjena u Židovskom muzeju u Sarajevu i svjedočit će da su u Zavidovićima nekada živjeli Židovi. Bit će to uspomena na sve njih. Zahvaljujem svima, osobito župniku“, kazao je Eli Tauber prigodom preuzimanja ploče s Dekalogom.

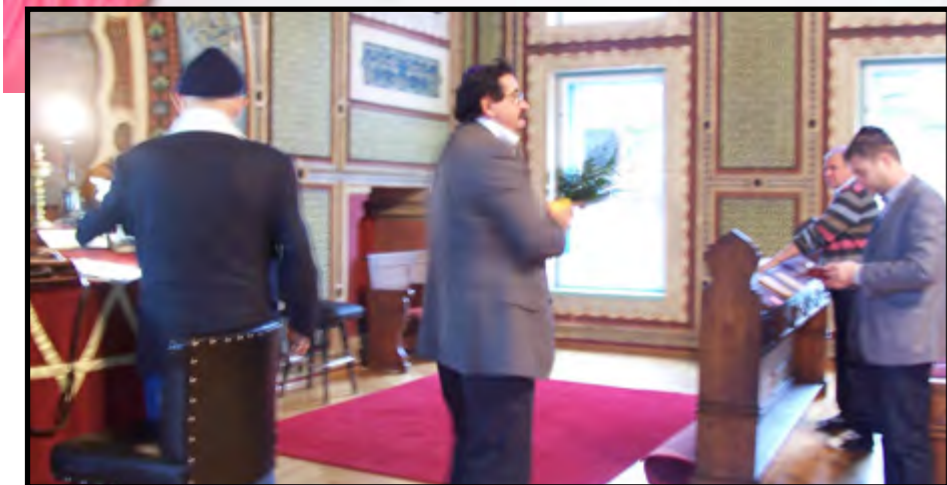
Don Miro Bešlić je dodao: „Drago mi je da su katolici Hrvati Zavidovića sačuvali ovu ploču i predali je Židovskoj zajednici u BiH. Deset zapovijedi su i židovske i kršćanske. Ploču su katolici prepoznali i kao vjersku i kao povijesnu vrijednost. Drago mi je da možemo tu ploču predati Židovskoj općini u Sarajevu i Židovskoj zajednici u BiH. To je spomen na to da je ovdje živio taj drevni narod, a osobito mi je drago da smo upravo mi katolici sačuvali taj vrijedni predmet.“

I u zavidovičkom Napretku su ponosni što su imali udjela u svemu tome. „Drago mi je što je i zavidovički Napredak pomogao u očuvanju ovog vrijednog kulturnog blaga koje za Židove ima neprocjenjivu vjersku i povijesnu vrijednost i radujemo se činjenici da će ono doći u prave ruke“, rekao je predsjednik podružnice Drago Vidović.

Brane Vrbić

/opaska redakcije: Eli TAUBER nije tajnik JO Sarajevo.../

Sukot 2011 u Sarajevu

Iako je padala kiša, nismo propustili priliku da obilježimo Sukot i posvetimo Suka. Bilo nas je malo, ali dovoljno da se podsjetimo na četrdeset godina lutanja pustinjom nakon izlaska iz Egipta.

Vrijedne Bohorete pripremile su voće i osvježenje, a Mišel i Željko (Samek) sasatavili Suka.

Hvala im u ime Vjerske sekcije.

Nakon Roš Hašana i Jom Kipura stigao nam je i Sukot, koji smo ove godine počeli slaviti 13. oktobra, to jest 15. dana mjeseca Tišri-a. Tokom sedmice Sukota jedemo, spavamo i družimo se u Suka, podsjećajući se na biblijsko putovanje našeg naroda prema Obećanoj zemlji.

Istorijski posmatrano praznik Sukot je poljoprivredni praznik koji se slavi kao zahvala za žetvu plodova. To je ujedno i hodočasni praznik za koji je u vrijeme postojanja Jerusalimskog hrama svaki punoljetni Jevrej bio obavezan hodočastiti u sveti grad Jerusalem kako bi prinjeo žrtvu. Ono što je još karakteristično za ovaj praznik je i micvat netilat Lulav odnosno zapovjed mahanja sa četiri vrste bilja (arbat haminim). Kao što Tora kaže:

„U prvi dan uzmete voća s lijepih drveta (etrog), i grana palmovih i grana s gustih drveta (mirta) i vrbe s potoka, i veselite se pred Gospodom Bogom svojim sedam dana.“ Lev 23,40

Sa četiri vrste se maše svaki dan Praznika (osim na Šabat) u sinagogi, u vrijeme moljenja Aalela, molitve hvale. Za Alelom slijedi Ošanot, gdje svi kruže oko Tore koja stoji na Bima.

Mi smo i ove godine u dvorištu naše sinagoge napravili suka koju smo i posvetili na prvi dan Praznika. Taj dan smo molili u sinagogi, a nakon toga smo blagosiljali u samoj suka. Iako je padala jaka kiša i bilo je hladno, uspjeli smo da se okupimo i skupimo minjan te proslavimo praznik Sukot.

IGOR KOŽEMJAKIN

OBILJEŽENA 63. GODIŠNJICA DRŽAVE IZRAEL

Prijem u Jevrejskoj
opštini Sarajevo

Njegova ekscelencija, nerezidentni ambasador Države Izrael u Bosni i Hercegovini, gospodin David Cohen organizovao je u Jevrejskoj opštini u Sarajevu prijem povodom 63. godišnjice postojanja modernog Izraela. Prijemu je prisustvovalo 120 zvanica, predstavnika bosanskohercegovačkog društvenog, političkog i kulturnog miljea. Nj. E. ambasador Cohen, održao je kraći pozdravni govor u kojem je naglasio da Bosna i Hercegovina i Država Izrael imaju dobre bilateralne odnose te izrazio nadu da će se ti odnosi, na obostrano zadovoljstvo, i dalje uspješno razvijati.

Moderna država Izrael proglašena je 14. maja 1948. godine i ovaj dan se slavi kao Dan nezavisnosti. Izrael je parlamentarna demokracija, a vlast se dijeli na zakonodavnu, sudsku i izvršnu. Zakonodavnu vlast predstavlja Kneset - jednodomni parlament koji čini 120 zastupnika koji se biraju na četverogodišnji mandat. Zastupnici se biraju iz političkih stranaka na izborima. Na čelu države je predsjednik koga bira Kneset, a njegov mandat traje pet godina. Predsjednik nakon izbora lideru pobjedničke stranke povjerava sastav vlade. Mandat premijera traje četiri godine.

Aktuelni predsjednik Izraela je Shimon Peres, a izraelski premijer je Benjamin Netanyahu. **ESKA**

SARAJEVSKA SINAGOGA – TURISTIČKA DESTINACIJA

Hiljade znatiželjnika obišlo našu sinagogu

Svakodnevno smo svjedoci kako pojedinačno ili u grupama turisti sa svih strana svijeta prolaze gradom, ali i navraćaju na recepciju naše opštine i raspituju se za mogućnost obilaska i razgledanja jedine aktivne sinagoge u gradu. Naravno, čim prekorače prag dočekaju ih i ljubazno pozdrave Gordana ili Anja a oni kao po nepisanom pravilu na raznoraznim jezicima kojim se već služe, a ponajčešće na Engleskom ili tome nešto nalik upitaju što se sve može kod nas vidjeti i da li je ulaz besplatan. I tu onda uskače Anja povede ih uz stepenice na sprat u prostore u kojim se vrše naši vjerski obredi objašnjavajući im kada je sinagoga izgrađena, što se sa njom desilo u Drugom svjetskom ratu, a što poslije njega i što se sve dešavalo u ovom našem posljednjem sukobu. Objasni njima gospođica Kovačević i kada se može doći na redovnu službu za tbc (Šabat) te se nerijetko desi da petkom uveče nađu i vjernici iz zemalja okruženja i svijeta. Sa evidentiranjem gostiju počelo se još 2003.-e godine, u prvo vrijeme onako ovlaš, nesistematski no posljednjih godina to je redovan zadatak naših dama na recepciji iz opisa njihovih radnih mjesta. Tako vidimo da je sinagogu prošle godine obiškao 2441 posjetilac, pa kada odbijemo nedjelje kada naša opština ne radi ispada da je to desetak na dan. Naravno nisu to samo radoznalci, turisti koji individualno ili organizirano prelaze naš prag. Među onima koji se penju zavojitim stepeništem na sprat su i đaci osnovnih i srednjih škola koji u okvirima svojeg religijskog naukovanja dolaze po informaciju više o Jevrejima i osnovama njihove vjere.

Gledajući dalje statističke podatke saznajemo da je u devet mjeseci ove godine koji su za nama, broj posjetilaca već dosegao cifru od 2229 što će reći da ćemo i na ovom „planu“ prebaciti normu u 5771./ 5772. Godi-

ni. I to je dobro. No, žajde da malo zajedno razmišljamo.

Što od svega ovog ima naša opština, sinagoga i zajednica u cjelini, jer od turizma i turista konkretnu korist osim njih samih imaju razne kompanije, putničke i turističke, turistički vodiči, hotelijeri i hoteli, ugostitelji i tko zna tko još. A mi, mi se samo ljubazno smješamo našim gostima, pričamo im priču o sinagogi i

nama, značajno se nakašljemo kod kutije za dobrovoljne priloge namijenjene baš tim prolaznim namjernicima i gledamo kako tek poneki ubaci novčić ili dva u sitnim apoenima raznovrsnih svjetskih valuta ili poneku novčanicu što je prava rijetkost. A njima treba upaliti svjetla da mogu razgledati sinagogu i da se mogu bezbjedno ispeti do nje, a struja košta. Za njima treba počistiti, a higijena ima svoju cijenu. Za svoj rad Anja mora biti obeštećena, da ne kažemo nagrađena, ta valja se ako ništa drugo desetak ako ne i više puta popeti do sinagoge i isto toliko puta ispričati što ispričati treba, pa opet niz basamake na recepciju. U ovo doba valja prostore na spratu i zagrijavati da nam dragi gosti ne cvokoću a i to, znate valjda i sami, ima svoju cijenu. Ovo su činjenice o kojim valja razmišljati tim više što svi znamo da se za ulazak i obilazak muzeja, elitnih galerija i mnogobrojnih spomenika kulture i spomeničkih kompleksa diljem Evrope i svijeta valja mašiti za džep i izdvojiti nešto novca za ulaznicu, razglednicu, suvenir, malu informativnu brošuru i sl.

E ovakve gore navedene činjenice, predložimo Predsjedništvu da donese odluku da se individualne i grupne posjete naplaćuju a kako i koliko, to prepustimo njima. Predložimo i da se odštampaju adekvatne razglednice-ulaznice i brošure kako bi i taj nama dragi turista za marku, dvije ili tri dobio skroman ali estetski privlačan a informativno zadovoljavajući poklon. **P.K.**

ŽENSKI SEMINAR MEĐURELIGIJSKOG VIJEĆA

Usvojene niz prijedloga i smjernice za dalje djelovanje

U Mostaru je od 11. do 13. oktobra održan seminar žena-aktivistica Međureligijskog vijeća u BiH kojem su prisustvovala pripadnice Islamske i Jevrejske zajednice, Katoličke i Srpske pravoslavne crkve iz Kraljeve Sutjeske, Mostara, Sarajeva i Tuzle. Našu zajednicu su predstavljali Seka Debevec, Laura Ostojić, Zlatica Kljuno, Matilda Finci i Gordana Girt.

Već prvi dan učesnice seminara primio je mostarski muftija, gospodin Seid efendija Smajkić i nakon toplih riječi dobrodošlice istakao potrebu za snažnijim uspostavljanjem harmoničnih međunacionalnih odnosa na ovim našim prostorima.

Zatim je u sjedištu Eparhije zahumsko-hercegovačke i primorske aktivistice MRV-a primio vladika zahumsko-

Za „Jevrejski glas“: Gordana Girt

hercegovački i primorski Grigorije. Vladika Gligorije je izrazivši ovom prilikom želju za mirom i pomirenjem među vjernicima različitih konfesija pohvalio djelovanje žena MRV-a. Ovom skupu prisustvovali su pored ostalih i mostarski muftija, gospodin Seid efendija Smajkić mostarski i gvardijan Franjevačkog samostana „Pavle i Petar“ fra Iko Skoko.

Drugi dan ovog seminara na radnoj sesiji koju je predvodila gospođa Olivera Ljubicinac (MRV) učesnice su kroz diskusiju o aktivnostima Vijeća usvojile niz smjernica i prijedloga za dalji rad pa je tako:

- Predloženo da vjeroučitelji osim vjere kojoj sami pripadaju podučavaju

učenike i o historijatu i osnovama drugih religija;

- Da se u suradnji sa Ministarstvom nauke i obrazovanja izradi adekvatan priručnik za koji bi tematske cjeline vezane za određene vjere i prakse napisali teolozi uz posebne odjeljke o toleranciji;

- Insistira se na donošenju i primjeni efikasnijih zakonskih rješenja u području nasilja u porodici;

- Naglašena je potreba da se adekvatnije reaguje u slučaju nekorektnog i netočnog izvještavanja o religijskim temama i sadržajima u medijima;

- Predloženo proširivanje ženske mreže MRV-a ženama-aktivisticama iz regiona i osmišljavanje zajedničkih susreta i projekata;

- Ukazano je na potrebu koordiniranja aktivnosti sa ostalim nevladinim organizacijama na planu specifičnih ženskih prava;

- Predloženo da se u školskim programima više pažnje posveti ekološkim temama i oblasti lijepog ponašanja.

Poslijepodnevne sate drugog seminar-skog dana učesnice su provele u obilasku Franjevačkog samostana „Pavle i Petar“ i crkve koja je u sklopu tog kompleksa te bogate biblioteke.

Žene-aktivistice MRV-a posjetile su zadnji dan svog boravka u Mostaru Dječji dom kojem su donirale iznos od 5.000 KM prikupljen od ušteda ostvarenih na drugim aktivnostima i pakete sa prehrambenim proizvodima i higijenskim potrebštinama.

RADIONICE U TUZLI I DOBOJU

Implementacija Projekta „Prevenција spolno prenosivih bolesti, HIV i AIDS i eliminacija stigme“ u Jevrejskim opštinama Bosne i Hercegovine

tvovao je i monitoring tim UNDP-a iz Banja Luke koji je zadužen za praćenje realizacije ovog i ostalih projekata ove vrste koje implementiraju crkve i vjerske zajednice članice međureligijskog vijeća u suradnji sa World Visionom i UNDP-om. Sred-

Stručni tim „La Benevolencije“ u sastavu Tatjana Čuković, Nina Gaon i Pavle Kaunitz prišao je realizaciji serije od šest informativno-edukativnih radionica na temu prevencije HIV-a i AIDS-a i eliminacije stigme u našim opštinama

Prva je za članove JO održana u Tuzli (sala Hotela „TUZLA“) 24. septembra, a dvanaest dana kasnije, već u srijedu 05. Oktobra u velikoj Sali Doma zdravlja Doboj realizirana je i druga radionica za naše članove, ali i za ljekare, medicinske sestre i stažiste medicine rada koji su zaposleni u ovoj zdravstvenoj instituciji. Sesiji u Doboju prisus-

građana za pitanja prevencije HIV-a i AIDS-a i eliminaciju stigme, posebno u svijetlu najnovijih podataka o naglom porastu oboljelih od ovog virusa u našoj zemlji.

stva za ove projekte obezbijedio je Global fond iz Švicarske. Na kraju pomenimo da je ovim radionicama do sada prisustvovalo preko pedeset učesnika što dovoljno govori o interesu naših članova i ostalih

HIV i AIDS, STIGMA I MI

Naši članovi stekli međunarodne certifikate za edukatore i facilitatore oblasti prevencije HIV-a i AIDS-a i eliminaciju stigme koja prati pandemiju ove bolesti

Već smo vas informirali, dragi naši čitaoci o projektu prevencije HIV-a i AIDS-a i eliminaciji stigme koji realizira Jevrejsko kulturno-prosvjetno i humanitarno društvo „La Benevolencija“ u saradnji sa Međureligijskim vijećem, World Visionom, UNDP-om i Global fondom. Kako bi se ovaj opsežan i značajan informativno-edukativni projekat uspješno realizirao i implementirao u svim našim opštinama, a njegove poruke stigle do što većeg broja članova Jevrejske zajednice u BiH i dijaspori, četvero naših aktivista u proteklih godinu dana uspješno je prošlo stručnu obuku koju je organizirao World Vision, a realizirali njegovi domaći i inostrani eksperti.

J.G: Nina Gaon jedna je od naših aktivistica koja je prošla ovu obuku aktivno učestvujući u nekoliko radionica i seminara. Pa, Nina, sada kada je period učenja i obuke za vama kakvi su vaši utisci o svemu, posebno ovom posljednjem seminaru u Neumu?

N.G: Bilo je poprilično naporno, posebno u Neumu gdje smo intenzivno radili od devet ujutro do ručka - negdje oko dva poslijepodne i zatim, odmah, onako punih stomaka do pet, šest sati svaki dan, svih šest dana koliko je seminar trajao.

J.G: Pretpostavljam da ste svi vi

morali savladati obilno gradivo u tih šest dana?

N.G: O, da. Materija koju smo morali savladati, odnosno usvojiti i njome ovladati, sadržana je u jednom priručniku od preko stotinu stranica, a tu su još i vježbe i nešto što smo mi zvali „igricama“, a u stvari su vrlo konkretni zadaci kojim morate ovladati i znati ih pravilno upotrijebiti u određenom trenutku.

J.G: Ovo mi baš i nije jasno. Možete li pojasniti.

N.G: Mi smo obučavani posljednju godinu kako bi i samo mogli podučavati druge, konkretno članove naše zajednice o nekim aspektima problema bolesti koju znamo pod imenom AIDS, o virusu koji izaziva to oboljenje i o jednoj izuzetno negativnoj pojavi koja ga prati a to je stigma. Današnje radionice i seminari nisu onakvi kakvi su bili nekada – dođe predavač, odbi fla svoje, odgovori ili ne odgovori na pitanja učesnika i ode. Naš koncept radionica koje ćemo održati u svim jevrejskim opštinama u Bosni i Hercegovini je drugačiji, mnogo aktivniji i interaktivniji. Mi ćemo svakako prenijeti učesnicima određena teorijska saznanja o ovom problemu, ali ćemo zajedno s njima raditi i određene tematske vježbe i svi zajedno učestvovati i u „igricama“ koje su direktno vezane za pojedine podteme fenomena kojim se bavimo.

J.G: Na ovom seminaru učestvovala je

i Tatjana Ćuković. Evo Tatjana saznali smo od Nine da je na ovom seminaru bilo dosta naporno, da ste puno i intenzivno radili no, da li je ipak bilo vremena za predah?

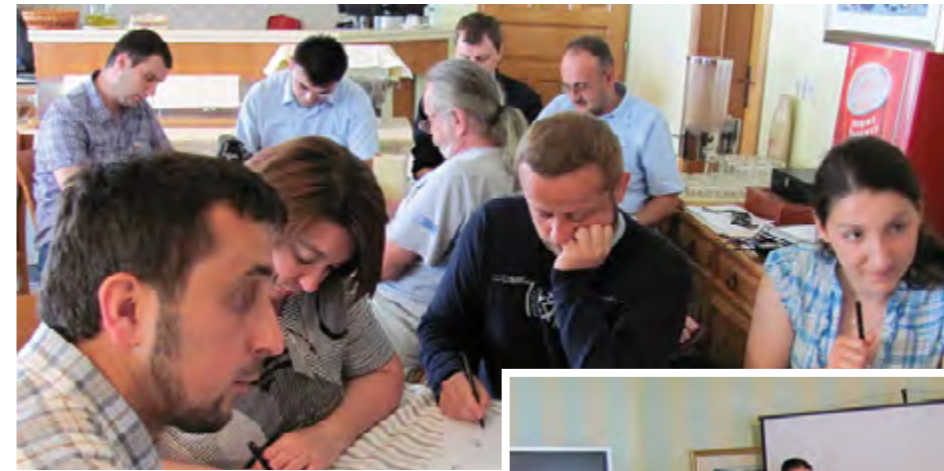
T.Ć: Pa... jeste. Prvi dan je bio dan okupljanja, a pošto smo mi došli u Neum već negdje oko podne uspjeli smo se i okupati prije zvaničnog otvaranja seminara. A inače najčešće smo radili po grupama, pa ukoliko bi neka od grupa prije završila svoje zadatke uhvatila bi pola sata, sat za predah. Organizatori, naši prijatelji iz World Visiona, počastili su nas predzadnji dan krasnim izletom brodom, na kojem smo oplovili „teritorijalne vode Bosne i Hercegovine“ kako je to u šali prokomentirao jedan naš kolega.

I da, pretposljednje večere, večere prije završnih ispita i vrlo ozbiljnih testova koje smo morali položiti sakupili smo se svi zajedno na terasi hotela u kojem smo boravili i kao što to već biva, gitara, pjesma, šale. Krasno druženje svih nas, polaznika i naših predavača.

J.G: Hvala Tatjana. Za kraj ovog našeg razgovora o seminaru u Neumu ostavili smo, ajde da tako kažem „krivca“ za sve ove aktivnosti naših članova, Pavla Kaunitza. Saznali smo podosta o samom seminaru, o obuci koju su naše aktivistice i aktivisti prošli o radnom i neradnom dijelu vašeg boravka na BiH rivijeri. Šta dalje?

P.K: Ovo „krivac“ je prava riječ, kolega. Zaista, ja se već tri-tri i po godine kao predstavnik Međureligijskog vijeća u Državnoj komisiji za pristup Global fondu bavim problemima prevencije HIV i AIDS i stigmom iz jednog posebnog rakursa, rakursa uključivanja crkava i vjerskih zajednica u ove aktivnosti, a da se pohvalim i autor sam našeg pilot projekta na ovu temu koji ćemo sada kada smo educirali našu ekipu i istrenirali ih, moći, nadam se uspješno i realizirati u našoj zajednici.

J.G: Pilot projekat Jevrejskog kulturno-prosvjetnog i humanitarnog društva „La Benevolencija“ pod nazivom „Prevencija spolno prenosivih bolesti, HIV i AIDS i eliminacija stigme“ prošao je, odnosno prihvaćen je kako saznajemo od strane UNDP-a i Global fonda. Koji su

na naredni koraci pred vama, odnosno svima nama iz Zajednice?

P.K: Da, naš projekat je usvojen i biće finansiran od strane Global fonda. No, kao što to kod nas uvijek biva i ovdje nije sve išlo lako. Državna komisija za pristup Global fondu ili CCM kako ju poznaju u Evropi i svijetu formirala je tročlanu komisiju koja je trebala pregledati sve pristigle pilot projekte, dakle, ne samo naš već projekte Srpske pravoslavne crkve, Katoličke crkve i Islamske zajednice i odlučiti da li zadovoljavaju stroge kriterije finansijera.

Sada ću prvi put javno reći da naš projekat jeste zadovoljio, odgovorno tvrdim, sve postavljene kriterije, da su pored mene na njegovoj finalnoj izradi učestvovali i stručnjaci World Visiona uz gotovo svakodnevnne konsultacije i usaglašavanja sa ekspertima UNDP-a i da... gotovo nije prošao uz jedno nebulozno i meni, a i ne samo meni, potpuno neshvatljivo objašnjenje: „Njima to ne treba, njih je malo.“ Srećom, ovo nesuvislo, diskriminirajuće i u krajnjoj mjeri antisemitsko mišljenje jednog člana već pomenute komisije nije izašlo u javnost. Mi iz Zajednice smo odmah žestoko reagirali kod UNDP-a i još nekih institucija pa je ova tako očigledna nepravda prema našoj zajednici promptno ispravljena. Ipak, mislim da je bolje da razgovaramo o onom što je pred nama, a ne onom što smo već prošli.

J.G: Tko je to odbio naš projekat?

P.K: Ma nije važno, samo se nadam da je pomenuti član komisije svjestan svog čina i da će, kao što je uobičajeno u demokratskim sredinama, podnijeti ostavku. MI se moramo sada okrenuti neposrednim zadacima, a to je organiziranje šest radionica u svim našim opštinama.

J.G: Kako su koncipirane te radionice?

P.K: Namjera nam je svim učesnicima, dakle članovima jevrejskih opština iz Banjaluke, Tuzle, Doboja, Mostara, Zenice

Ako znate, a vjerujem da znate, da je u nekoliko zadnjih mjeseci u našoj zemlji otkriveno i evidentirano 12 novih osoba koje su zaražene HIV-om onda možete i sami zaključiti o kakvoj se opasnosti, o kakvoj pošasti radi, a onda treba djelovati, odmah i sa svim raspoloživim kapacitetima i svim snagama koja su nam na raspolaganju. To je u ostalom i naša vjerska, a ne samo ljudska obaveza.

Nadam se da će to shvatiti i lideri u našim

u Sarajeva pružiti osnovne informacije o problemu HIV, AIDS, o pratećem negativnom fenomenu samo-stigme i društvene stigme, ali i o tradicijsko-religijskim osnovama za borbu protiv ovakve i ovakvih nevolja.

J.G: Javnosti je poznato da se ovim problemom, dakle problemom koji izaziva širenje HIV-a bave mnoge vladine i nevladine organizacije. Nije li ova akcija neka vrsta dupliranja posla?

P.K: Nipošto. Ni u kojem slučaju.

opštinama, te blagovremeno animirati članstvo i upoznati ih sa predstojećim aktivnostima kako bi u što većem broju prisustvovali našim radionicama.

J.G: Hvala i vama na ovom razgovoru i dopustite mi da izrazim uvjerenje kako je i ovaj naš intervjue doprinos „Jevrejskog glasa“ informiranju članova naše zajednice, kako o samoj pandemiji HIV-a, tako i aktivnostima koje naša zajednica provodi na planu prevencije.

ZAVRŠNI SEMINAR

12. novembra održaće se u velikoj sali Jevrejske opštine u Sarajevu, sa početkom u 11 sati, završni seminar o prevenciji HIV-a i AIDS-a, te eliminaciji stigme.

Nakon pet uspješnih radionica o prevenciji HIV-a i AIDS-a, te eliminaciji stigme, održanih u Tuzli, Banjaluci, Doboju, Zenici i Mostaru kojim je prisustvovalo gotovo stotinjak članova JZ BiH, naš stručni tim facilitatora u sastavu TATJANA ĆUKOVIĆ (medicinski aspekti), NINA GAON (psihološki aspekti) i PAVLE KAUNITZ (tradicijsko-religijski

aspekti) vodiće i za članove sarajevske Jevrejske opštine završni seminar na ove teme.

Gost predavač će ovom prilikom biti nama već od ranije poznata Marcie Lee, profesorica na univerzitetu Feniks / Arizona.

U pauzama seminara biće posluženo osvježanje (kafa, sokovi), a po završetku rada i zajednički ručak, a svi učesnici pored seminarskih materijala dobiće i brošuru „קדומוח בני דעות (Bez predrasuda)“.

Podsjećamo još jednom sve naše članove da će se završni seminar o prevenciji HIV-a i AIDS-a, te eliminaciji stigme održati 12. novembra u velikoj Sali Jevrejske opštine u Sarajevu sa početkom u 11 sati.

„ULOGA RELIGIJSKIH ZAJEDNICA U SOCIJALNOM RADU“

Studijska posjeta Briselu u okviru Programa People2People bila je odlična prilika za 35 učesnika i učesnica da razmijene iskustva i upoznaju se s EU politikama.

U okviru Programa People 2 People Evropske komisije, a u saradnji s TACSO projektom (tacso.org) predstavnici i predstavnice organizacija civilnog društva od 20. do 23. septembra 2011. godine imali su priliku boraviti u studijskoj posjeti Briselu pod nazivom „Uloga religijskih zajednica u socijalnom radu“. Studijska posjeta osigurala je učesnicima i učesnicama upoznavanje s međunarodnim i EU politikama i programima u vezi sa socijalnim radom, mogućnostima za razmjenu iskustava i umrežavanje, kako međusobno tako i s organizacijama civilnog društva aktivnim u ovoj oblasti na evropskom nivou.

U okviru studijske posjete Bosnu i Hercegovinu, kao potencijalnog kandidata za pristup EU, predstavljale su: Suzana Božić (Caritas Biskupske konferencije BiH, www.carbkbih.org, Sarajevo), Linda Gutman (La Benevolencija, www.benevolencija.eu.org, Sarajevo), Mira Jovanović-Ratković (Nefesh Haya, Banja Luka) i Belma Panjeta (CEI Nahla, Sara-

jevo).

Ova posjeta je bila odlična prilika za upoznavanje rada organizacija čija misija uključuje vjerske principe ili koje se bave pitanjima vjere, kao što su religijske zajednice aktivne u oblasti socijalnog rada u Albaniji, BiH, Hrvatskoj, Makedoniji, Crnoj Gori, Srbiji, Turskoj, na Islandu i Kosovu. Prezentirani su pozitivni primjeri aktivnosti koje su implementirane u ovoj oblasti na državnom, a posebno na lokalnom nivou.

Prisutne nevladine organizacije su u najvećoj mjeri angažirane u oblasti socijalnog rada sa starim i iznemoglim osobama, siromašnim, djecom, žrtvama nasilja, projektima za izgradnju mira i slično. Nema dvojbe da vjerom inspirirane organizacije postižu fascinantne rezultate, te bez gubljenja vlastitog identiteta i bez diskriminacije, saraduju s drugim organizacijama i

pomažu širom krugu korisnika.

U EU se od aktera nevladinog sektora traži izvrsnost i ništa manje. Otvaranjem vrata za nove članice u Evropskoj uniji civilni sektor tih država će morati uraditi prilagodbe koje podrazumijevaju novu i jaču strukturu organizacija, jasne programe i politiku, koja neće biti podložna promjenama zbog nedostatka novca ili se neće mijenjati radi prijave na aktuelne tendere za oblasti koji nisu u okviru njihove misije. Naglašena je potreba uključivanja organizacija u nove tokove i povezivanje s relevantnim organizacijama na EU nivou. Transparentnost organizacija je imperativ. Organizacije se moraju osamostaliti i krenuti putem samofinansiranja u cilju održivosti.

Specifičnost ovog susreta je izostanak zvaničnih predstavnika islamskih zajednica i organizacija na lokalnom i evropskom nivou. Iako je socijalni rad i doprinos svakog pojedinca poboljšanju društvenih uvjeta života građana izuzetno važno pitanje u okviru islamskog učenja, predstavnici institucija i organizacija su propustili priliku da se aktivno uključe u ove savremene tokove.

Vjerom inspirirane organizacije su otvorenim pristupom za djelovanje pokazale da su kvalitetan i objektivni sudionik civilnog sektora. Izuzetna zainteresiranost za međusobno povezivanje i djelovanje između različitih organizacija predstavlja posebnu snagu civilnog sektora, utemeljenu na zajedničkim ljudskim principima dobročinstva i nesebične pomoći ljudima, koju treba svim kapacitetima unapređivati i podržavati.

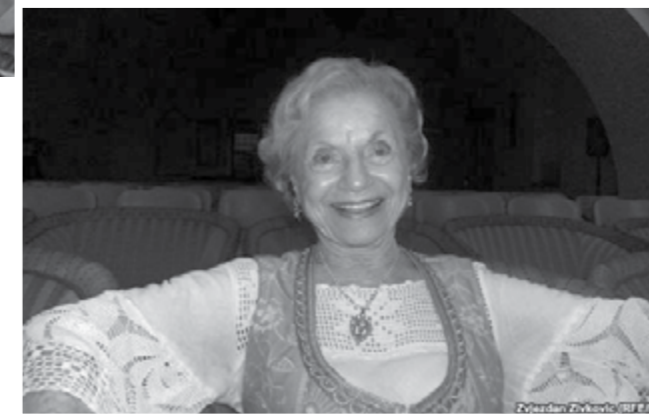

Maestralna Florica

Flory Jagoda održala je koncert za sve ljubitelje, prijatelje i zainteresirane posjetitelje u srijedu, 13. jula 2011. godine, u Bošnjačkom institute u okviru Baščaršijskih noći.

Pravi dragulj svjetskog renomea, najpoznatija svjetska interpretatorica sefardskih-ladino romansi, Flory Jagoda, održala je izuzetan koncert. Brojni gosti su, na veliku žalost, ostali uskraćeni za facinantno iskustvo zbog premalog kapaciteta sale Gazi Husrev-begovog hamama, a oni sretni su uživali i sudjelovali u najznačajnijim tradicionalnim sefardskim djelima koje je na poseban način predstavila nagrađivana i priznata čuvateljica sefardske kulture.

Flory Jagoda (1925. Sarajevo) je bosansko-američka kantautorica i interpretatorica pjesama na judeo-espanolu, zaboravljenom jeziku bosanskih Sefarda. Rođena je u Sarajevu, djetinjstvo je provela u Vlasenici, a rat preživljava u internaciji na Korčuli, da bi se potom iselila u Sjedinjene Američke Države, gdje i danas živi i pjeva. Svoj život posvećuje očuvanju muzičke i lirske tradicije bosanskih Jevreja.

Dio svojih pjesama naučila je od svoje vlaseničke none, a pjeva i dječje uspavanke, pjesmice o prstima na ruci, žalobne romanse o napuštenom domu u španskoj domovini, pjesme u čast Hanuke, pjesme o opsadi Jeruzalema i brojne druge. Kulturna je figura američke etno muzike i njene kulturne scene. Snimila je niz albuma sa sefardskim narodnim pjesmama, te ponešto vlastitih kompozicija. Njezin se glas doima mladim i lijepim, a njezino pjevanje je neponovljivo i nemoguće ga je naučiti. To je manira u kojoj se na najoriginalniji način španske melodije stapaju s Orijentom i prepoznatljivim balkanskim ritmovima.

Najpoznatija svjetska interpretatorica sefardskih-ladino romansi, izvela je na judeo-espanolu bogati repertoar na koncertu u okviru "Baščaršijskih noći", u suorganizaciji JU "Sarajevo art", La Benevolencije, Ambasade SAD i Ambasade Španije u Bosni i Hercegovini.

muka perzijskog ministra Hamana, a tom prilikom se je spravljala i jede poseban kolač - „Hamanove uši“.

Djeca i odrasli se maskiraju, prave se posebni kolači i jela. Kulinarska tradicija balkanskih Sefarda, baš kao i ladino jezik koji se očuvao na našim prostorima, pretstavlja jedinstven i poseban susuk španskog, turskog i slavenskog uticaja.

Održan je i veličanstven koncert najljepših sefardskih romansi u izvođenju Flory Jagoda injene grupe koji su došli za ovu priliku iz Vašingtona i GRUPE „Arkul“, iz Mostara.

Ovo je i prilika da se u ime La Benevolencije i Sarajevo-arta - organizatora, ove značajne sarajevske manifestacije, zahvalimo ambasadama U.S.A i Kraljevine Španije za nesebičnu podršku u organizaciji ove manifestacije.

Kao i svake godine, tradicionalno, publika je mogla uživati u svježe pripremljenim delicijama posebno spremljenim za to veče, a ove godine podijeljene su i afiše s receptima po kojima su ta tradicionalna jela spremljena i spremaju se već stoljećima. Prisutni su uživali u kolačima koji su dijeljeni.

Scenarista i režiser Eli Tauber, a voditelji su Mirza Tanović i sam domaćin Eli Tauber. **E.T.**

Noć sefardske muzike

Purim, Purim, Purim lanu

U sklopu Festivala Baščaršijske noći 2011. u utorak 12. jula u 21 sat u prostorima Muzeja Jevreja Bosne i Hercegovine, održao se program „Noć sefardske kuhinje“, te je time posebno dat značaj prazniku Purim.

Purim, Purim, Purim lanu“.

U saradnji Muzeja Grada Sarajeva, Jevrejsko kulturno - prosvjetnog i humanitarnog društva „La Benevolencija, te Muzeja Jevreja BiH, a u okviru Festivala Baščaršijske noći 2011, u Muzeju Jevreja Bosne i Hercegovine u okviru Baščaršijskih noći održan je, već tradicionalna (po peti put) „Noć sefardske kuhinje“.

Ove godine program će biti u znaku praznika Purim. Purim je praznik proslave. Slavi se spasenje naroda od

Roš Hašana 5772

blagosiljaju pojedino voće i povrće. Uz već tradicionalno oslađivanje, jabuke i med, poželjeli smo da nam naredna 5772. godina bude slatka i plodna i što bi se lijepim bosanskim jezikom reklo – berićetna.

Vjerska sekcija Jevrejske opštine u Sarajevu ove je godine uspjela sama da organizuje proslavu Roš Hašana i Jom Kipura. Zahvaljujući izdašnoj pomoći iz Američke ambasade uspjeli smo da čitamo Toru i dostojanstveno i tradicionalno obilježimo ova dva praznika.

Kao i svake godine proslavu smo počeli molitvom u Kal vježu (Muzej Jevreja BiH), a poslije smo se vratili u Jevrejsku opštinu gdje smo uz novogodišnju večeru (jabuke, med, grožđe, nar i vino) nastavili slaviti.

David Kamhi, naš predmolitelj, blagosiljao je hranu i obajsnio zbog čega se

ROŠ HAŠANA

(hebr.) *Glava godine. Nova godina. U Tori se ovaj praznik naziva Jom Terua – Trubni dan, jer taj dan nalaže zapovijed iz IV Knjige Mojsijeve da se duva u šofar (rog). Slavi se prvog i drugog Tišrija. To je početak vjerskog kalendara u ranoj jeseni, doba kada čovjek treba srediti svoj život. Jevreji vjeruju da je na taj dan stvoren svijet. Nakon praznika počinje pokorničko razdoblje koje traje deset dana i završava se Jom Kipurom. Roš hašana nije porodični praznik, pa izuzev kraće večere kod kuće, sav se ceremonijal odvija u hramu.*

SARAJEVO - LONDON - TEL AVIV - SARAJEVO

„Moram priznati da sam bila
veoma uzbuđena kada sam.....“

:kada sam 10. aprila sletjela u London na aerodrom Hitrou (Heathrow).“ - riječi su koje je izgovorila jedne subote na redovnom sastanku našeg Omladinskog kluba Hannah Kaunitz.

J.G: Naravno Hannah, potpuno razumljivo. Pa ne slijecemo mi Sarajlije, a k tome i članovi naše Jevrejske opštine, baš svaki dan u „pustu Londru“. Nego, kaži ti nama kako si se uopšte obrela u Engleskoj?

H.K: Pa.. ja sam još u decembru 2010. godine aplicirala za Future Leaders Programme koji organizira World ORT Organization - jevrejska organizacija koja djeluje u Evropi i u samom Izraelu a nastala je u bivšem SSSR-e negdje u vrijeme komunizama, sa idejom da educira naraštaje jevrejske omladine kako bi postali mladi lideri u svojim zajednicama. Inače, sam projekat obuhvata niz on-line sastanaka, zatim pet dana Seminara u Londonu i još tri sedmice boravka i bogatog programa u Izraelu. Ovaj program je namijenjen mladim osobama, od 15 i 16 godina, koji imaju potencijal i ambicije da budu lideri u svojim zajednicama. U januaru 2011. godine saznala sam da sam iz mnoštva od preko hiljadu aplikantata baš ja izabrana uz još tridesetak mladih Jevreja i Jevrejki iz Evrope da učestvujem u ovom projektu.

J.G: Da li je još neko od mladih tvojeg uzrasta iz naših opština odnosno Zajednice aplicirao.

H.K: Nažalost nije. Imali su informaciju ali nisu pokazali zanimanje za ovakve aktivnosti. Ja sam jedina iz naše zemlje ušla u najuži izbor i naravno prošla sve što je programom bilo predviđeno.

J.G: Nadam se da će i ovaj naš razgovor na neki način biti „inicijalna kapisla“ i pobuditi radoznalost i interes i kod ostalih tvojih vršnjaka kako bi se i oni slijedeće godine uključili u ovaj program. No, vratimo se sad Londonu, Engleskoj.

H.K: Obzirom na to da je seminar u Londonu trajao samo pet dana i da je kamp

u kojem smo boravili bio izvan grada od Londona i nismo vidjeli baš mnogo ali ne mogu reći da nismo vidjeli ništa. Za čudo od pet dana u Londonu smo imali čak tri sunčana.

Program kroz koji smo prošli bio je veoma naporan. Preko cijelog dana smo imali predavanja i radionice. Većina predavanja nam se bazirala na pitanjima tipa: „Koje su to osobine lidera?“, „Kako lider treba

da razmišlja u određenim situacijama?“, „Kako lider može da se nosi sa određenim situacijama?“ i sl. dok je većina radionica imala za cilj da se mi međusobno što bolje upoznamo i da se upoznamo sa raznim problemima s kojima se susreću jevrejske zajed-

nice iz cijele Evrope.

J.G: Ovakvi seminari prilika su da se upoznamo mladi iz drugih zemalja, da se ponešto sazna o njima i običajima koji se unekoliko razlikuju od zemlje do zemlje?

H.K: Naravno, upoznalala sam mnogo mladih lidera iz samog Londona, koji su sa nama podijelili svoje priče i kako su i zašto odlučili pokušati nešto. Takođe smo imali priliku da se upoznamo sa radom nekih jevrejskih humanitarnih, omladinskih i drugih organizacija. Na sreću ipak smo imali i nekoliko zabavnih programa tako da atmosfera na Seminaru i nije bila potpuno „školska“. Posljednje večer smo imali zabavu, uživali smo i veselili se, a onda smo se ujutro oprostili jedni od drugih i vratili se nazad svojim kućama.

J.G: I tu završava tvoja priča?

H.K: Nee. Poslje tih pet napornih ali interesantnih dana slijedilo je još nekoliko mjeseci dopisivanja i on-line sastanaka, a zatim sam se u augustu počela spremati za tri sedmice boravka i programa u Izraelu.

J.G: I kada si ušla u „Obećanu zemlju“?

H.K: U Izrael sam stigla sedmog augusta. Kampus u kojem smo bili smješteni i koji je predstavljao našu bazu je kampus srednje škole a nalazi se u Hod Hasharonu. U Izraelu je program bio dosta opušteniji, ležerniji. I tamo smo imali mnogo predavanja i radionica, ali ne sa onoliko nategnutom i prepunjenom satnicom kako je to bilo u Londonu.

Predavanja su se bavila istorijom Izraela od biblijskog doba do danas. Gotovo sva predavanja iz istorije Izraela smo u stvari imali na mjestima na kojima su se ti bitni istorijski događaji i odigrali. Tako smo proputovali Izrael, bili smo na Gilboi, za koju se vjeruje da su se tamo odigrale neke od poznatih biblijskih bitaka, na Golanu, u Jerusalemu, u Cfatu, Tel Avivu, u pustinji Negev, na Mrtvom moru, zatim u Muzeju Holokausta Yad Vashem, Muzeju Ben Guriona, Muzeju Theodora Herzla i na mnogim drugim mjestima.

J.G: Pa ti si obišla gotovo čitav Izrael. Moraš priznati da je strašno zanimljivo i uzbudljivo upoznavati istoriju neke zemlje na mjestima na kojim su se događaji koji su ostali zabilježeni nekada davno i desili.

H.K: Da, svakako je to zanimljiv metod.

J.G: Istorija jeste važna i zanimljiva ali da li ste se još čime bavili za vrijeme te tri sedmice?

H.K: Osim predavanja o istoriji Izraela, imali smo i predavanja o sadašnjoj politici Izraela, izrelskim manjinama i izraelsko-arapskom konfliktu. Imali smo priliku da

vidimo neka od naselja izraelskih Arapa, Druza i Beduina. Takođe smo imali predavanja i radionice koje su se bavile vođenjem grupe, komunikacijom, vještinama predavanja i vođenja debate.

J.G: Vidim da je u stvari program vašeg boravka i u Izraelu bio prepun predavanja i radionica, putovanja od mjesta do mjesta, od grada do grada no, pa vi ste mladi i ne možete samo učiti. Da li ste imali imalo slobodnog vremena i mogli samo za sebe odnosno za druženje van programskih aktivnosti?

H.K: Ma jesmo. Ovako zanimljivo postavljeno program nam je ipak ostavio dovoljno slobodnog vremena i mogli smo, kad smo htjeli i naravno imali vremena, izaći u grad, tako da smo imali priliku da sami osjetimo atmosferu nekih mjesta u Izraelu. Takođe smo nešto slobodnog vremena imali i na putovanjima.

Tako smo svi zajedno u stvari proveli tri sedmice, družeći se, putujući, zabavljajući se i učeći.

J.G: Predpostavljam Hannah da su ti te tri sedmice proletile kao tren. No svemu dođe kraj, a kraj, rastanak i nije najugodniji?

H.K: Najtužnije, poslije svega toga, je bilo rastati se.

Opraštala sam se a naravno i svi ostali satima od prijatelja znajući da neke od tih drugara možda nikad više neću vidjeti. Ipak ostaje nam da vjerujemo kako je svijet mali i

nada da ćemo se opet nekad, negdje, nekom prilikom sresti, da ćemo se opet družiti i dobro provesti!

J.G: Evo slušam Hannah tvoju zanimljivu priču o jednoj avanturi kroz koju si prošla, o tvojem putovanju u London pa u Izrael i o svemu što si doživjela i naučila ali zanima me nešto? Ti imaš šesnaest godina. Da li te je netko stariji pratio na tvojim putovanjima?

H.K: Ne, nije. I u London, odnosno Englesku a zatim i u Izrael sam putovala sama.

J.G: Sama u stranom svijetu! Da li si se plašila, da li si osjećala nelagodu da ćeš se izgubiti, zakasnuti na avion ili nešto tako slično.

H.K: Nisam, u stvari nisam. Zahvaljujući dobroj organizaciji cijele ove, kako vi kažete „aventure“ nije bilo bojazni. Sve je bilo brižljivo isplanirano do najsitnijih detalja i moram da se zahvalim u prvom redu organizatorima, dakle World ORT organizaciji koju sam već pomenula, zatim našoj opštini bez koje od svega ovog ne bi bilo ništa i naravno mojim roditeljima koji su imali povjerenja u mene i omogućili mi da odsanjam jedan svoj san.

J.G: Hvala ti Hannah na ovom uzbudljivom razgovoru i dozvoli mi, da još jednom podsjetim i ostale naše mlade koji, kako si i sama rekla „imaju potencijal i ambicije“ da krenu tvojim stopama.

KONCERT SOPRANISTICE KLAUDIJE KRKOTIĆ

Drugi septembarški koncert u organizaciji Jevrejskog kulturno-prosvjetnog i humanitarnog društva „La Benevolencija“ i Jevrejske opštine u Sarajevu, održan je 26.09.2011. godine

Na koncertu su nastupile Klaudija Krkotić-sopran, uz umjetničku suradnju pijanistice Belinde Krnić, te Danijela Gazdić na harmonici.

Klaudija Krkotić je rođena 1982. godine. Srednju muzičku školu, na Odsjeku za solo pjevanje te na Teoretskom odsjeku, završila je u Podgorici. Na Muzičkoj akademiji u Istočnom Sarajevu diplomirala je 2006. godine u klasi prof. Radmile Bakočević, kod koje je završila i magistarski studij 2008. godine. Danas radi kao viši asistent na istoj akademiji i šef je Odsjeka za solo pjevanje.

Za vrijeme školovanja nastupala je na više koncerata i učestvovala na republičkim takmičenjima osvojajući mnoge nagrade i priznanja. Nastupala je više puta u zemlji, regiji i u inostranstvu kao solista te kao solista u Narodnom pozorištu u Sarajevu sa pjevačima iz Bugarske.

Danijela Kljajić-Gazdić-harmonika, je rođena 1973. godine u Sarajevu. Studije je završila na Kijevskom državnom konzervatoriju „Petar Iljič Čajkovski“ 1995. godine, a magistrirala je na Nacionalnoj muzičkoj akademiji Ukrajine u Kijevu, 1997. godine, u klasi akademika N.A. Davidova. Na Muzičkoj akademiji u Istočnom Sara-

jevu počela je raditi 1998. godine. Sada je šef Odsjeka za harmoniku.

Danijela Gazdić je koncertant-solista. Nastupala je u zemlji i inostranstvu, u Njemačkoj, Ukrajini, Srbiji i Crnoj Gori. Bila je član međunarodnih žirija u Grčkoj kao i u Sarajevu i u Banja Luci. Danijela Gazdić se vrlo uspješno bavi pedagogijom i postiže zapažene rezultate. Njeni studenti su osvojili više prvih i specijalnih nagrada na federalnim i međunarodnim takmičenjima u Bosni i Hercegovini, te izvan njenih granica u Srbiji, Grčkoj, Mađarskoj i Austriji. Belinda Krnić - klavir je završila Srednju muzičku školu i studirala na Muzičkoj akademiji u Sarajevu. Od 1994. godine nastavila je studije u Beču gdje je diplomirala 2002. Godine dok je magistrirala 2004. godine u klasama prof. H.Ossbergera i M. Lippa sa najvišim ocjenama. Od 2005. do 2007. predavala je na dva univerziteta u Kini. Od 2007. godine predaje klavir na Srednjoj muzičkoj školi u Sarajevu. Kao solista je koncertirala u BiH, Austriji, Kini i Italiji. Nastupa i kao umjetnička saradnica sa pjevačima i instrumentalistima.

Na ovom koncertu Klaudija Krkotić je pjevala vokalne kompozicije ruskih, španjolskih i kompozitora iz bivše Jugoslavije. Po karakteru i fakturi, to su kompozicije različitog karaktera i zahtjeva, što je iziskivalo i različite pristupe i načine izvođenja u čemu je solistkinja i uspjela uz veoma uspješnu pratnju umjetničke saradnice Belinde Krnić. Nekoliko otpjevanih kompozicija P.I. Čajkovskog nose kara-

teristike kompozitorovog izražaja, a to su; široki raspon osjećaja, od najnežnije lirike do upečatljive romantike, koji uvijek sadrže uvjerljivost i neposrednost. P.I. Čajkovski u svojim vokalnim, kao i većini drugih većih kompozicija, zahtijeva posebnu psihologiju izvođenja; melanholijsku

lako obojenu blagom depresivnošću što izvođači posebno trebaju imati u vidu. Pjesme španjolskog kompozitora Alvareza kao i ostalih španjolskih kompozitora pune su augmentirane strasti i naboja s jedne strane, a sa druge su dosta lirskog karaktera, te zahtijevaju naglašenu dinamiku izvođenja od pijanissima do fortissima, te je potrebno da ubuduće solistica obrati pažnju na te činjenice.

Kompozicije Ž. Bizea sadrže realistične elemente kao i izlive strasti što također zahtjeva od izvođača poseban pristup. Solistica je u dobroj mjeri to i uspjela kao i u pjesmama F.Šuberta za glas i klavir koje predstavljaju najveći domet njegovog umjetničkog stvaralaštva (napisao ih je preko 600). Te pjesme su pune folklornih elemenata. Klaudija Krkotić posjeduje voluminozan glas, dosta ujednačen u svim registrima, a po mom mišljenju trebala bi više pažnje posvetiti koloraturi. Na ovom koncertu umjetnica je, bez obzira na mladost, pokazala zrelost i iskustvo u izvođenju, te se predstavila kao vrlo perspektivna vokalna solistica.

Umjetnička saradnica, Belinda Krnić, je na ovom kao i na prošlim koncertima, pokazala izvanredan smisao za klavirsku pratnju i podršku solistici u vrlo zahtjevnim kompozicijama.

Danijela Gazdić je vrhunska umjetnica na harmonici. Posjeduje izvanrednu tehniku izvođenja u svim detaljima, što se inače kod nas vrlo rijetko vidi i čuje, kad su u pitanju umjetnici na harmonici koji izvode serioznu muziku.

Kompozicije Albeniza izvela je sa velikim poznavanjem stila autora koji je do savršenstva doveo umjetničku obradu španjolskog muzičkog folklor. Zahtjevnju kompoziciju Skaljarova izvela je superiorno.

Sve u svemu ovo je bio interesantan koncert, kojem je, nažalost, prisustvovalo malo publike, posebno članova naše zajednice.

D.K.

KONCERT POPULARNE JEVREJSKE I SINAGOGALNE MUZIKE U IZVEDBI OBERKANTORA SHMUELA BAR- ZILAI - UZ PRATNJU NIGUN TRIA

U organizaciji Jevrejskog kulturno-prosvjetnog i humanitarnog društva „LA BENEVOLENCIJA“ održan prvi ovosezonski koncert oberkantora Shmuela Barzilaia uz pratnju tria Nigun.

Početak muzičke sezone u našoj opštini, ovaj put u sinagogi, obilježio je svojim nastupom jedan od najpopularnijih kantora današnjice, oberkantor Shmuel Barzilai (lirski tenor) uz pratnju „Nigun tria“ kojeg sačinjavaju Alexander Shevchenko - har-

monika, Maciej Golebiowski - klarinet i Daniel Klemmer - bubnjevi.

Rođen je u Jerusalemu, u porodici poznatih kantora. Studirao je na Beer Yaakov, K'nesset Chiskijahu na Hevron Yeshivas. Diplomirao je na Institutu za muziku i kantoralno pjevanje u Tel Avivu, a stepen magistra je stekao na Univerzitetu u Beču iz oblasti judaistika i filozofija. Danas je Shmuel Barzilai je glavni kantor Jevrejske zajednice u Beču. Nastupao je u većem broju zemalja Evrope, Izraelu i SAD-u, sa simfonijskim i filharmonijskim orkestrima, velikim horovima, na većem broju festivala jevrejske muzike, a posebno je zapažen njegov nastup na Klezmer festivalu u Safedu (Izrael). Između mnogih kantora izabran je da pjeva poznatu molitvu „El maleh rahamim“ na memorijalnoj službi u bivšem koncentracijskom logoru Mauthausen 2000. godine.

Njegov repertoar obuhvata jevrejsku liturgijsku kantoralnu muziku, jevrejsku duhovnu muziku, te Izraelske i klasične pjesme kao i operne arije.

Uvodni dio koncerta počeo je popularnom „Klezmer Fraylach Instrumental“ muzikom, u izvođenju Klezmer tria

„Nigun“. Nakon toga je oberkantor Barzilai uz pratnju pomenutog tria izveo vrlo interesantan potpuri koji se sastojao od sinagogalnih duhovnih pjesama, jidiš pjesama i izraelskih vokalnih kompozicija u obradi poznatih jevrejskih kompozitora te muzike.

Najveće aplauze mnogobrojne publike su dobile kompozicije „Od Yishama“ S.Carlebach-a, „Scheechjanu“ M. Machtenberga, „Avinu Schebaschamajim“ S. Zima, „Haven Yakir li“ S. Malavskog kao i dvije od najpopularnijih i najpoznatijih jidiš pjesama „A Jidische mame“ kao i „Beltz mein steitele Beltz“. Oberkantor Barzilai posjeduje vrlo prijatan lirski tenor sa dosta elemenata dramskog dijapazona. On vlada auditorijumom i uspješno nameće publici svoju koncepciju izvođenja repertoara, pjeva na nekoliko jezika i majstorski vlada scenom. Velikom uspjehu koncerta su pridonijeli i članovi „Nigun tria“ koji su vrlo profesionalno izvodili Klezmer muziku.

Veliki broj članova naše opštine i mnogobrojni gosti u publici su ovaj put imali rijetku priliku da čuju mnoge popularne napjeve i pjesme iz bogate riznice jevrejske muzičke tradicije. K.D.

Kome je namenjena konferencija?

Limmud Keshet konferencija je namenjena svim generacijama: onima koji se bave kulturnim i obrazovnim radom, mladim liderima, vaspitačima, roditeljima, srednjoj generaciji i svima onima koji žele da čuju nešto novo ili da provedu svoj vikend u izučavanju jevrejskih tekstova i kulture.

Tokom četiri godine na konferenciji je učestvovalo preko šesto učesnika, preko pedeset predavača i preko sedamdeset volontera.

Prisustvoaćete pravom festivalu Judaizma. Možete očekivati raznovrsna predavanja, panel diskusije, predstave, izučavanje jevrejskih tekstova, interaktivne i kreativne radionice. Teme će pokrivati sve aspekte života uključujući politiku, jevrejsku zajednicu, edukaciju, porodicu, istoriju, Izrael, muziku, filozofiju, pitanja društva, duhovnosti i Tore. Također, moći ćete prisustvovati nesvakidašnjoj Šabat službi koja će Vam dočarati pravi pluralizam jevrejskog sveta.

Pored programa za starije, nudimo vrlo zanimljiv i kreativan program za djecu i mlade kao i poseban program za porodice. Konferencija počinje u četvrtak 17.11. u 17 sati a završava u nedelju 20.11. u 13 sati.

Obroci na konferenciji će biti u košer stilu. Molimo sve one koji se hrane isključivo košer hranom da u svojim prijavama to naznače kako bi košer hrana za njih bila obezbeđena.

ČETVRTAK 17.11.2011.

16:00 Dolazak učesnika

17:00 Otvaranje

Predstavljanje učesnika, volontera, programa.

17:30

Otvaranje izložbe „Put Sarajevske Hagade“ **Eli Tauber**

Otvaranje izložbe „Pravednici iz Srbije“ **Slađana Fogel**

18:30 Večera (Roditelji i djeca 18:30; Večera 19:00)

20:00 Svečano otvaranje
Obraćanje predsednika i JDC-a

Nastup lokalnog folklornog ansambla iz Bosne i Hercegovine

21:00 Za noćne ptice:

Plesni maraton

Projekcija filma: The Mad Adventures of "Rabbi" Jacob (francuski film sa prevodom)

Muzika i druženje u lobiju hotela

PETAK 19.11.2010.

7.00 - 9.00 DORUČAK

09:30

Eli Tauber: Bosna i Hercegovina – Jevreji koji su doprinijeli kulturnom, ekonomskom i urbanom razvoju

Nada Ler Sofronić: Judaizam iz ženske perspektive – žena i ljubav u svetim knjigama od Adama i Eve do Pjesme nad pjesmama

David Leichman: Mir

10:45

Ivo Goldstein: Cionizam

Ljiljana Lepuša: Solomonov Hram

Brane Popović: Izraelci i Palestinci, i obrnuto - da li mir ima šansu?

12:00

Jozef Baruhović: Neophodni uslovi Izraela za bezbjedan mir

Marcy Lee: Samo Izlaz – zašto su Adam i Eva morali da napuste rajski vrt – Hvala Bogu što jesu!

Davor Salom: Jevrejska geneologija – Moje porodično stablo, projekat MAKOR

Maja Gusman: Umjetnička radionica

Ručak: Roditelji i djeca - od 13:00; ostali učesnici od 13.30 do 14:30

15:00- 16:15

Ružica Galac Popović: Naučna fantastika SF (science fiction) i pisci jevrejskog porijekla

Mladenka Ivanković: Predstavljanje knjige: „Jevreji u Jugoslaviji 1944-1952. Kraj ili novi početak“

Vuk Dautović: Sefardi u Osman-skom carstvu, pregled vizuelne kulture (I dio)

16:15

Fedor Fišl: Predstavljanje knjige „Popis arhivske građe o jevrejima u fondu „Bačko-Bodroška županija“ Arhiva Vojvodine

David Leichman: Šabat

Nina Novkov: Uticaj Jevreja na razvoj medicine

17:30

Paljenje Šabat svijeća u lobiju hotela, šabat pjesme i plesovi

18:00

Kabalat Šabat + Kiduš

Tradicionalni Kabalat Šabat

19:00

večera

20:30

Koncert sefardske romanse - **Klaudija Krkotic**, sopran i **Matea Skelo** gitara

21:15

Večer jevrejske muzike i proze i poezije (Bazen)

Muzika – **Stefan Sabljic**

21:30

Projekcija Filma: Bridge over the Wadi

Muzika i druženje u lobiju hotela

SUBOTA 20.11.2010.

7.00- 9.00 DORUČAK

09:30

Izlet u pećinu Orlovača (broj učesnika je ograničen, potrebno je prijaviti na info pult)

Marcy Lee: Zaboravljena zadovoljstva – otkrivanje zaboravljenih tradicija jevrejske seksualnosti

Vuk Dautović: Sefardi u Osman-skom carstvu, pregled vizuelne kulture (II dio)

Steve Miller: Jedan svet – međunarodni Limmud hevruta projekat

10:45

Marija Salom: Hanukija naših baka

Maja Gusman – umjetnička radionica

Nenad Fogel: Promocija knjige

„Pravednici među narodim“ – autori: **Milan Fogel, Milan Ristović i Milan Koljanin**

Projekcija filma **Ratka Orozovića** - „Od Jasenovca do polarnog kruga“

12:00

Ivan Čerešnjek: „Din HaMalchut Hu Din“ – Neka ti zakon zemlje (u kojoj živiš) bude Zakon

Ljiljana Lepuša: Sinagoga u Novom Sadu

David Kamhi: Sefardi u Bosni

David Leichman: Religiozni pluralizam u Izraelu

Ručak: Roditelji i djeca - od 13:00; ostali učesnici od 13.30 do 14:45

15:00

Aleksandar Belevski: Spoljna politika Izraela

Ognjen Levi: Umjetnička radionica – Uvod u vitraž (broj učesnika je

ograničen na 20 sudionika) radionica traje do 19.00 h

Steve Miller: Strast za socijalnim promenama – šta bi Jevreji trebalo da rade kako bi pomogli drugima? Izraelski Ples sa Aleskandrom Tasić

16:45

Stefan Sabljic: Upotreba i zloupotreba jevrejskih stereotipa u pozorištu (radionica traje 2 sata)

Nina Novkov: Genetske bolesti kod Jevreja

Zorica Mršević: Međunarodni aspekti religijskih sloboda

17:30

Davor Salom: Jevrejska zajednica zapadnog Balkana u pružanju socijalne pomoći - EU perspektiva

Brane Popović: Jevrejski vicevi

Večera 19:00 Roditelji i djeca; ostali učesnici 19:30

20:30 Zabava i ples uz sarajevski bend

21:30 Muzika i druženje u lobiju hotela

NEĐELJA 21.11.2010.

7.00- 9.00 DORUČAK

09:30

Igor Kožemjakin: Medureligijsko vijeće u BiH

Eli Tauber: Jevrejska prezimena

Vuk Dautović: Aron Hakodeš Aškenaske Sinagoge u Istanbulu – Studija slučaja

10:45

Steve Miller i Jason Caplin: Dođite i saznajte o Limmud konferencijama širom sveta!

Pavle Kaunitz, Tatjana Čuković, Nina Gaon: Tradicijsko-religijski pristup prevenciji HIV-a i AIDS-a te eliminacija stigme

Marcy Lee

Ivan Čerešnjek: Jevrejsko kulturno-historijsko-vjersko naslijeđe na Kosovu

12:30 Odlazak i vidimo se dogodne!!!

SMRT BEZ OPORUKE

Bili su sami u prvim sjenama sutona i tamnom vodom koja je zadrhtala kada su došle sjene.

Ispred kuće Binca i Jude Altarac zaustavio se kamion. Oficir je nosio crnu ustašku, a ostali su bili u nacističkim uniformama. Zlatica i Blanka potrčale u kuću kao srne koje bježe pred vukovima. Na kućnom pragu Zlatica je pala. Od straha nije osjetila bol. Krv iz koljena klizila je kao suza prema stopalu.

Kundakom su udarali po vratima. Juda ih drhtavim rukama otvori. Kćeri su stajale iza majki, a ispred su bili očevi. Sa njihovih usana čula se molitva. Dok se oficir cerekao ostali su tražili zlato, novac i vrijednosti. „Uzmite sve samo mi ne dirajte porodicu“, reče Binco. Udarac kundakom bio je jedini odgovor. Na obližnjem zidu sat je umirao bez oporuke. „Doćiće smrt i imaće tvoje oči“, reče Blanka, oficiru. Ciničan osmijeh bio je u skladu sa kićankom sa fesa koja se klatila na nakrivljenoj glavi.

Porodica Altarac krenula je na put bez povratka. Stanovnici Kladnja virili su iza svojih prozora. Bio je to nijemi oproštaj. Tajne tišine već odavno ne postoje. Noćni nemiri više nikada neće očekivati bezbrižnost svitanja. Pao sam kao kamen na kamen. Zašla je misao o Bogu.

Rijeka Ujiča bila mi jedini utjeha. Kao da je zadržala njihov duh, čuvala sjećanja. Ležao sam na njenoj lijevoj obali gledajući u desnu na kojoj su često sjedile Zlatica i Blanka. Oko ponoći pojavio se tri spodobe. Mladi mjesec i svjetlost fenjera otkri njihova lica. Bili su to: R. H., S. H. i R. Č. Šunjali su se kao hijene. U rukama su nosili krampe. Vrata kuće ostala su otvorena.

R. reče: „Ja ću prvi ući, moj brat je vitez Ante Pavelića i komandant Kladnja, izdali smo ih zajedno, ali ja sam najzaslužniji, znam gdje je zlato, meni su najviše vjerovali...“

Jutro je donijelo stravičan smijeh slaboumnika koji su nevine živote prodali za šaku zlata. **Salajm**

“Ljudi, zar je i to moguće...”

Zagreb, 11. listopada 2011.
Broj: 236/11

Predmet: Limmud Keshet 2011.

Poštovani g. Kožemjakin,

Na sastanku predsjednika židovskih općina bivše Jugoslavije održanom na Bjelolasci za vrijeme prošlogodišnjeg Limmuda, dogovorili smo uvođenje suradnje općina, a kao rezultat tih razgovora donijeli i odluku da domaćin ovogodišnjeg Limmuda budete upravo Vi. Tadašnja stajališta općina, a kasnije potvrđena na sastanku u Subotici, činila su nam se jasna i nedvosmislena.

Međutim, 5. 9. 2011. primili smo od Vas e-mail s pozivom na suradnju, koji je upućen i organizaciji Bet Israel.

Istovremeno smo dobili informaciju da će se na ovom susretu, u svojstvu predavača i sudionika, pojaviti neki od članova i vodstva te organizacije. Činjenice vezane uz nastanak te tzv. vjerske zajednice su Vam poznate.

Osnovana je na platformi koja uključuje brisanje Židovske općine Zagreb iz Evidencije vjerskih zajednica RH i preuzimanje naše imovine. Poznat Vam je i naš stav. Njihovo je sudjelovanje na bilo koji način za nas posve neprihvatljivo. Također smatramo, a vjerovali smo da je o tome postignut koncenzus, kako bi sve židovske općine članice bivšeg Saveza trebale jasno zauzeti stav i pružiti nam potporu, kao što bismo mi to učinili u suprotnom slučaju. Nedavno smo bili svjedocima osnivanja još jedne organizacije u Makedoniji, a nije isključeno da se slični scenariji većih razmjera ponove i u drugim državama. Isto tako, u nekoliko je navrata u Hrvatskoj, jedna inozemna židovska organizacija pokušavala ostvariti svoje interese na štetu ŽO Zagreb. Ignoriranje takvih pojava moglo bi dovesti do nesagledivih posljedica za povijesne židovske općine ovih prostora.

Stoga od Vas i ŽO Sarajevo tražimo, i molimo, da se odmah i nedvosmisleno očitujete hoćete li, u bilo kojem svojstvu, dopustiti članovima Bet Izraela pojavljivanje na Limmudu 2011?

S poštovanjem,
Dr. Ognjen Kraus
Predsjednik

Sarajevo, 26. oktobar 2011. godine
Broj: 276/2011

Poštovani gospodine Kraus,

Jučer sam došao sa godišnjeg odmora koji sam proveo u Izraelu, u posjeti mojoj kćerki i unucima, naravno i zetu, koji tamo žive posljednjih 20 godina.

Po povratku me dočekalo Vaše pismo koje me vrlo neprijatno iznenadilo, te mislim da je red da Vam i odgovorim, jer moje sjećanje, ali i stavovi su drugačiji od Vaših.

Koliko me sjećanje služi, ali i nakon obavljenih konsultacija sa drugim učesnicima prošlogodišnjeg Limmuda na Bjelolasci, znam da na sastanku Koordinacije jevrejskih/židovskih zajednica jugoistočne Evrope, nismo donijeli zaključak koji Vi u pismu pominjete.

Istina, zaključili smo da će članovi Koordinacije jevrejskih/židovskih opština/općina jugoistočne Evrope iz Republike Hrvatske biti članovi Koordinacije židovskih općina Hrvatske, bez Beit Izraela, koji i nije član Vaše Koordinacije. Međutim, nikakav zaključak koji bi ograničavao organizatore Limmuda exyu, Limmud tim i JDC, da se ne pozivaju članovi Bet Izraela nije donesen, jer nismo bili ni ovlašteni na odlučivanje o budućim učesnicima Limmuda exyu.

Jevrejske opštine/općine ili zajednice su samo domaćini manifestacije Limmuda, a organizator je Limmud keshet tim i JDC, te smo pozive koji su kreirani od strane organizatora samo prosljedili svim opštinama/općinama i zajednicama bivše nam zajedničke države s molbom da iste učine dostupnim svim njihovim članovima. Limmud keshet exyu je manifestacija ili konferencija namjenjena članovima naših zajednica, jevrejskim porodicama i našim prijateljima, a ne zajednicama ili opštinama/općinama.

Vama je poznato, jer ste bili domaćini prethodne godine, da jevrejska opština Sarajevo, kao domaćin Limmuda niti prima prijave volontera, učesnika, niti predavača, a nema ovlaštenja niti učestvuje u izboru istih.

Na Bjelolasci je održan sastanak Koordinacije u okviru Limmuda, jer smo se svi nalazili tamo i jer ste Vi uputili poziv za sastanak, a ne organizator Limmuda na Bjelolasci, gdje ste Vi bili domaćini. Jevrejska zajednica Bosne i Hercegovine svoje strane, uputit će Vama i drugima poziv za sastanak Koordinacije na Jahorini, naravno taj poziv neće biti upućen Bet Izraelu, koji nije član Koordinacije.

S tim u vezi, mislim da će iz mog odgovora biti jasno da jevrejska opština Sarajevo, kao domaćin, a ne organizator Limmud kesheta exyu niti želi, niti može zabraniti, niti dopustiti sudjelovanje na toj manifestaciji, bilo kojem pojedincu, članu bilo koje jevrejske/židovske zajednice u bivšoj zajedničkoj državi. Naprotiv, radujemo se susretu na kojem možemo razmijeniti mišljenja i obnoviti prijateljstva. Toliko nas je malo u našim novim državama, da nam bilo kakvi nesporazumi nisu potrebni, odnosno negativno se reflektiraju na sve nas.

Mogu da razumijem Vaše stavove i ogorčenje, te ljutnju, a sve vezano za ljude koji su uputili tako sramnu tužbu kojom su tražili brisanje Židovske općine Zagreb iz evidencije vjerskih zajednica Republike Hrvatske. Volio bih da ne dozvolite da emocije pomute razum, te da nećete, zbog učešća nekih ljudi dovesti u pitanje Vaše učešće, te posebno nećete dovesti u pitanje želju onih članova Židovske općine Zagreb koji su se već prijavili za učešće na Limmud keshetu na Jahorini.

S poštovanjem,

Boris Kožemjakin,
predsjednik

Zagreb,
31. listopada 2011.
Broj: 248/11

Poštovani g. Kožemjakin,

Zahvaljujemo na Vašem dopisu od 26. listopada 2011. i objašnjenju koje ste pružili vezano uz sudjelovanje predstavnika Bet Izraela na Limmudu, a koje ne prihvaćamo.

Točna je Vaša konstatacija da pozive kreira Limud team i točno je da je Limmud namijenjen Židovima. Nije točno da nije namijenjen zajednicama odnosno općinama, jer upravo one daju najveći doprinos skupu, kroz članstvo i programe. Potpuno je netočno da domaćin odnosno organizator nema ovlasti donošenja odluka. Vi ste imali i imate, baš poput nas prošle godine, puno pravo odlučivanja i iluzorno bi bilo očekivati da će političke odluke donositi skup volontera pod nazivom Limmud team i za iste snositi odgovornost.

Vaša konstatacija da jevrejska opština Sarajevo kao domaćin ne može zabraniti sudjelovanje pojedincu također ne smatramo istinitim. Židovska općina Zagreb, prošle je godine zabranila učešće pojedincima, a sigurni smo da biste i Vi to učinili da smatrate da im tamo nije mjesto odnosno da njihove postupke smatrate neprihvatljivima. Umjesto da im pošaljete jasnu poruku, Vi pokušavate iznaći besmisleni kompromis, čime prešutno odobravate njihove postupke.

Mi se susretu na kojem će nazočiti te osobe ne radujemo i ne želimo biti dijelom istoga. Kad biste razumjeli razloge našeg ogorčenja, vjerujemo da ovo ne bi dopustili. Nadamo se da nikada neće doći u situaciju da ih shvatite.

Zbog svega navedenoga, predsjednik ŽOZ te članovi uprave ŽOZ neće sudjelovati na ovogodišnjem Limmudu, a ŽOZ neće pružati niti logističke usluge vezane uz ovaj skup.

Članovi naše općine odluku o sudjelovanju donose samostalno.

Iskreno žalimo zbog Vašeg stava i uvjeravamo Vas da je naša odluka razumna, a ne emocionalna. NDH je „izbrisala“ naše članstvo, ali nikada nije izbrisala ŽOZ, a upravo to su pokušale neke osobe koje se k tome smatraju Židovima. Jednaku odgovornost snose i oni koji su pristupili toj platformi djelovanja naknadno.

S poštovanjem,

Dean Friedrich
Glavni tajnik

Dragi prijatelji,

Dobio sam Vaš dopis, kao i dopis Koordinacije Židovskih općina Hrvatske, dopis koji me nije iznenadio, koji sam očekivao, jer mi je Vaš stav u prvom pismu bio tako intoniran da sam odmah shvatio da ne postoji dobra volja da respektujete razloge koji su me naveli da poziv uputimo i članovima Beit Izraela, s kojima ste izgleda i pojedinačno, na osobnoj razini, u veoma lošim, koliko vidim i znam, nikakvim odnosima.

Žao mi je zbog Vaše odluke, koju mogu da razumijem, ali ne i opravdam.

Možda dio odgovornosti za nesporazume stoji na nama, kao domaćinima, iako mislim da nismo “kumovali” nesporazumima koji u židovskim zajednicama u Hrvatskoj, na našu žalost, traju već jako dugo.

Ne želim polemisati dalje o Vašoj odluci, koja je takva kakvi su i odnosi unutar židovskih zajednica u Hrvatskoj, nažalost.

Samo jedno želim da Vas obavijestim, s ciljem da spriječim manipulacije mojim imenom.

Ja lično, a pouzdano znam i članstvo naše opštine, osuđujemo akte kojima su pojedinci iz Beit Izraela tužili ZOZ i tražili njihovo brisanje iz registra vjerskih zajednica u Hrvatskoj, to je bio bespredmetno loš, katastrofalan potez, bez opravdanja, ali mislimo da je metodologija “zub za zub” neprimjerena nama jevrejima, a najmanje da ju je poželjno usmjeriti prema svejevrejskoj konferenciji i skupu porodica i prijatelja, kakav je Limmud keshet ex yu.

Zbog toga Vas molim da prestanete s insinucijama iz Vašeg dopisa o nekakvom naknadnom poistovjećivanju s onima koji tražise brisanje ZOZ-a iz registra, jer je to potpuno neprihvatljivo i netačno. Etiketiranje, da sam se priključio i onima koji su gori i radikalniji i od NDH su zaista uvredljive, i nimalo Vam ne priliče, niti služe na čast.

Ukoliko je Vaša odluka usmjerena direktno protiv mene, ukoliko smatrate da sam ja direktno odgovoran za ove neugodnosti, a ton i sadržaj pisma na to upućuju, smatrajte da se ovim odgovorom ne pravdam, samo objašnjavam činjenice kako ih ja doživljavam i vidim.

Moji stavovi su jasni i identični prvom pismu koje sam Vam uputio, ali zbog Vaših stavova ne želim više sudjelovati, lično, u bilo kakvoj koordinaciji jevrejskih/židovskih organizacija ex yu ili jugoistočne Evrope, kako li se već išta zove, a koju Vi koristite kao platformu i “ring” za obračun s neistomišljenicima.

Jevrejska zajednica BiH i jevrejska opština u Sarajevu će i dalje nastojati biti aktivan učesnik svejevrejskih susreta i aktivnosti, kao što je uvijek i bila, a često iste, kao nedavnu rekonstrukciju nadgrobnih ploča na Groblju u Djakovu, i predvodila.

Ovo pismo je mol lični odgovor rukovodstvu Židovske općine Zagreb i koordinacije židovskih općina Hrvatske, te ga nemojte dovoditi u vezu sa bilo kakvim stavom jevrejske zajednice BiH ili jevrejske opštine u Sarajevu.

Bez obzira na sve rečeno, s poštovanjem i bez ljutnje.
Boris Kožemjakin

Zagreb, 31. listopada 2011.
Broj: 12/11

Poštovani g. Kožemjakin,
Koordinacija židovskih općina u RH, na sjednici održanoj 30. listopada 2011., raspravljala je o činjenici da ste na ovogodišnji Limmud pozvali predstavnike Bet Izraela te o Vašem dopisu od 26. listopada 2011. kojim njihovo sudjelovanje pokušavate opravdati. Smatramo da je Vaš postupak suprotan svim ranijim dogovorima i ne možemo ga, kao ni Vaše objašnjenje, prihvatiti.

Stoga smo donijeli zaključak da predsjednici i članovi uprava židovskih općina članica Koordinacije židovskih općina u RH neće sudjelovati na ovogodišnjoj konferenciji u statusu službenih osoba, a o sudjelovanju u svojstvu fizičkih osoba odluku će donijeti sami.

S poštovanjem,
Dr. Ognjen Kraus
Predsjednik

Pripremila: Gordana Girt

U posljednjem periodu naša biblioteka je obogaćena za nekoliko naslova.

Kupili smo knjigu Samije Sarić, Bugojno i njegova okolina u vrijeme austrougarske vladavine (1878-1918).

U knjizi su dati istorijski podaci o ekonomskim, političkim i kulturnim zbivanjima od 1878. do 1918. godine za Kotar Bugojno, kao i za ispostave Donji Vakuf (sa Pruscem), Gornji Vakuf i Kupres, na osnovu arhivske građe fondova Arhiva Bosne i Hercegovine i literature. U prilogu je dat sadržaj knjige.

Rukopis knjige formata A4 obuhvata 340 strana sa 174 fotografije Bugojna, Donjeg Vakufa, Gornjeg Vakufa, Kupresa, te Prusca iz vremena obrađenog perioda, zatim 4 tabele koje se odnose na popis načelnika, zamjenika načelnika i zastupnika, za opštine Bugojno, Donji Vakuf, Gornji Vakuf i Kupres. U prilogu su dati spiskovi činovnika, školskog osoblja, vlasnika hotela, radnji, gostiona, članova raznih društava i drugi podaci.

Knjigu Karla-Josefa Kuschela, Židovi, kršćani i muslimani: Podrijetlo i budućnost smo dobili od Izdavačke kuće "Svjetlo riječi".

Stoljećima su se Jevreji, hrišćani i muslimani razgraničavali i oblikovali svoj identitet na račun drugih, Svjedočanstvo Boga izvan vlastite religije nije se poštovalo. Danas postoje prvi pokušaji da se odnos među tim religijama iznova odredi. Autor razvija osnovne crte trijaloga između Jevreja, hrišćana i muslimana. Ovo bazično djelo s temeljnim postavkama za mišljenje u duhu trijaloga zasniva se na izvorima religija i njihovim svetim spisima. Zajednički put Jevreja, hrišćana i muslimana u međusobnom wažavanju od odlučujućeg je značenja za opstanak religija i čovječanstva.

Gordana Girt je poklonila biblioteci dvije sljedeće knjige.

David Albahari, Brat

"Svaka porodica jeste jedan svemir", rekao je u jednom intervjuu književnik David Albahari. U mikrokosmosu najnovijeg Albaharijevog romana, „Brat“ kao i u nekim prethodnim, pod lupom su porodični odnosi. Ovog puta – odnos brata prema iznenađnom pojavljivanju u njegovom životu brata iz Argentine, za kojeg nije ni znao da postoji i kobne reperkusije koje ima taj susret u kafani „Brioni“ na njihove sudbine. Jesmo li danas postali toliko otuđeni da braća i sestre postaju jedni drugima potpuni neznanci?

Tarik Ali, U stijenci nara

Tarik Ali pripovijeda o posljedicama pada Granade kroz priču o porodici koja pokušava da preživi nakon sloma svoga svijeta. Ova vješto ispričana saga govori o životu ukletih stanovnika grada opkoljenog sa svih strana netrpeljivim hrišćanskim snagama. Pisac u romanu oslikava sjaj mavarske Španije.

Dobili smo nekoliko knjiga od književnika Hajrudina Vrnjaka, a to su: Ljubavne priče, Glas, Porodica, Duhovni čovjek i Život iz snova.

Zahvaljujemo se na poklonjenim knjigama.

JKPHD „La Benevolencija“ i „Jevrejski glas“ raspisuju:

PURIMSKI KONKURS

za karikaturu na religijske, starozavjetne teme.

Prva nagrada 99,99 Eura

Druga nagrada 74,99 Eura

Treća nagrada 49,99 Eura
(sa uključenim PDV-om)

Konkurs je otvoren za sve građane Bosne i Hercegovine i šire.

Pristigle radove ocjenjivaće stručni žiri u sastavu:

PAVLE KAUNITZ

- odgovorni urednik „Jevrejskog glasa“ (tematska podobnost)

ĐOKO NINKOVIĆ

- karikaturista (humornost)

ZOJA FINCI

- profesorica (umjetnički dojam)

Radove pod šifrom dostaviti u zatvorenoj (po mogućnosti plavoj) koverti najkasnije do šestog adara 5772. godine (29.02.2012.) na adresu:

„LA BENEVOLENCIJA“ (Za konkurs);
71000 SARAJEVO, Hamdije Kreševljakovića 59.

U drugoj omotnici dostaviti uz šifru, ime i prezime, adresu i broj kontakt telefona.

Rezultati konkursa biće objavljeni javno i transparentno na Purimskom sijelu i u „Jevrejskom glasu“.

Priča o jednom snu

Šalom, Rahela!

U ponedjeljak, 18. jula, na gradskom groblju Bare, našla je zemaljski smiraj Rahela Vučijak, rođ. Montiljo, sarajevska Jevrejka, sa kojom odlazi još jedan naizgled običan život, a opet gotovo nestvaran, sav protkan dramom, sjetom i snom. Rahela je kao djevojčica bila dio jednog konvoja smrti, a iz nacističkog logora, rizikujući vlastiti život, spasio ju je tetak Salih Pozder, poznati sarajevski šnajder. Rahelini roditelji se iz logora nikada nisu vratili, a njihova jedinica je odgajana u porodici spasitelja, tu je stekla obrazovanje, udala se. Pričala mi je jednom ova žena da nikada, ali baš nikada, nije dan prošao, a da se njene misli nisu vratile u vrijeme u kojem su njeni sunarodnjaci nosili žutu traku... Živjela je, inače, u staroj kući na Obali, koja i danas postoji, i idući u školu, Rahela je uvijek zamišljala

jedan susret: "Ovako je to trebalo da bude. Doći ću na ono čoše gdje je Muzej Mlade Bosne i tu ću se sudariti s neizbrijanim, mršavim čovjekom, koji će mi reći da on ima djevojčicu istog uzrasta kao i ja i upitat će me da li je možda poznajem. A kako joj je ime, reći ću, a on će odgovoriti: Rahela... Pogledat ću ga malo bolje i vrisnuti od radosti. To je moj otac!"

Kada smo razgovarale Rahela je već bila pensionerka, ali je nekoliko puta uzdahnula: za maminu smrt je čula, postoje i svjedoci tog dana kada su je odveli u gasnu komoru, ali sudbina oca je ostala nerazjašnena. I Rahela se nikad nije prestala nadati i sanjati.

Često bi stala pored prozora, pa kad bi joj pogled pao na nekog prosjaka, ne bi joj bilo mrsko sići i udijeliti mu bilo šta: "Mislila sam, možda i moj otac tako luta po svijetu, i možda upravo sada neka žena pruža prema njemu ruku".

Nažalost, u zemlji u kojoj su se 1992-1995 pojavile neke nove Rahele priča o snu ove Sarajke ne nestaje njenim odlaskom. **E. Kamenica**

Hedwig HEDA Šamanek rođ. Kaunitz 1921.-2011. g.

U Sarajevu je nakon kratke i teške bolesti u devedeset i prvoj godini života 01. septembra preminula Hedwig HEDA Š a m a n e k , rođena Kaunitz, profesorica germanistike u mirovini.

Heda Šamanek je čitav svoj radni vijek posvetila podizanju i obrazovanju mnogobrojnih generacija studenata germanistike na Filozofskom fakultetu u Sarajevu. Aktivno se bavila znanstveno-istraživačkim radom prikupljajući obimnu leksičku građu, posebno germanizme u našem jeziku. Značajne rezultate ostvarila je i na prevodilačkom planu. Autorica je biografske knjige o doktoru Pavlu Kaunicu - „BOSNA KAO SUDBINA I IZBOR“.

Dobitnik je mnogih domaćih i inostranih priznanja među kojima i Austrijskog ordena „Krst časti za nauku i umjetnost Prvog reda“.

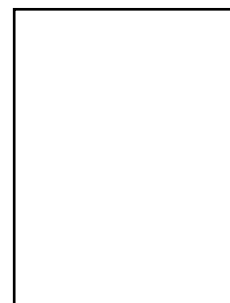

Prilozi

SOCIJALNA SEKCIJA			
DEJANA VUKSANOVIĆ	50 KM	MILENA MAESTRO	50 KM
Sjećanje na Hanu Netu Vlačić, Boška Vlačića, Momira Vlačića, Floru Lolu Kulić i Ferida Kulića		Povodom 13 godišnjice smrti f. Maestro	
ABINUN JOZEF	100 KM	PORODICA BENHAMON	100 \$
Prilog za socijalni rad		za rad Opštine	
MIHAČ TATJANA	100 KM	PORODICA TOLEDO	50 KM
Prilog za socijalni rad		za rad Opštine	
KULIĆ JASNA I MIRSAĐ	50 KM	FATA RIPP SA DJECOM	50KM
Povodom godišnjice smrti Kulić Mirne		Sjećanje povodom četvrtne godine smrti Mirka Rippe	
PORODICA HAMOVIĆ iz Izraela	100 KM	VJERSKA SEKCIJA CADIK DANON	
Sjećanje na naše voljene Vesnu i Jozefa Kabiljo		ŠTEKOVIĆ NADA	50 CAD\$
KUČINOVIĆ ŽELIMIR ČAŽA	50 Eura	Sjećanje na Mačoro Samuela, Jozefa i Esperansa	
ŽAKICA FINCI I SIMHA ŠAFAR	50 KM	ILEŠ STJEPAN	50 KM
Umjesto cvijeća na grob Ašera i Rene Finci		Sjećanje na roditelje Vojislava i Jelenu	
JAŠA I SUADA KAMHI	100 KM	DRAGINJA BEBA BARUH	100 KM
U znak sjećanja na Esteru i Alberta Kamhija		Molitva za Avrama Mojsije Abinun, Avram Solomon Baruh i Solomon Isaka Baruh	
BLANKA KAMHI		DRAGINJA BEBA BARUH	100 KM
i RIFKA ALBAHARI-RAUS	100 KM	Molitva za drugarice i saradnice Gerdu Kožemjakin, rođ. Druker, Ernu Latinović, rođ.Gaon, Rahelu-Nelku Vučijak, rođ.Montiljo, Donka-Bukica Pozder	
Sjećanje na drage roditelje		JEVREJSKI GLAS	
KAMHI MORENO I DANKA	50 KM	PORODICA HAMOVIĆ iz Izraela	50 KM
Kamhi Cina i David - sjećanje		Sjećanje na naše voljene Vesnu i Jozefa Kabiljo	
JOVANKA ALKALAJ	50 KM	ŽAKICA FINCI i SIMHA ŠAFAR	50 KM
pomen za 28. godišnjicu smrti dragog supruga Alkalaj Salomona		Umjesto cvijeća na grob Ašera i Rene Finci	
JEVREJSKA OPŠTINA		N.N.	100 KM
ABINUN JOZEF	100 KM	Sjećanje na Alberta Alkalaja	
Za rad Opštine		KRMPOTIĆ MIRA	100 KM
VRANEŠIĆ SMILJKA I OGNJEN	100 Eura	Dana 12.10. navršava se 27 godina od smrti Karla Krmpotića, sjećaju ga se supruga, kćerka, sin i unučad	
Za rad Opštine		OMLADINA	
ŽAKULJ TATJANA	100 KM	DEJANA VUKSANOVIĆ	50 KM
Za rad Opštine		Sjećanja na Mirnu Kulić	
VLADIMIR ŠAMANEK	50 Eura	BOHORETA	
Za rad Opštine		ŽAKICA FINCI i SIMHA ŠAFAR	50 KM
ABASBEGOVIĆ NADA	100 KM	Umjesto cvijeća na grob Ašera i Rene Finci	
Povodom godišnjice smrti roditelja Abasbegović Ljerke i Ferida			
TANJA I BORIS ŽAKULJ	50 Eura		
Za rad Opštine			
FATA RIP-FINCI	50 KM		
Povodom godišnjice smrti supruga Finci Dr. Leona			

Exp.

Zajednica jevrejskih opština
Bosne i Hercegovine
71000 Sarajevo
Hamdije Kreševljakovića 59

*Jelena Gaon i Dejan Vasić sretno
zakoračili u bračne vode u subotu
05.11.2011. godine.*

Mazal tov mladenci!

